

Вибіркові компоненти
ОП «Економіка місцевого розвитку»

Цикл вибіркових дисциплін загальної підготовки ОП факультету економіки і менеджменту за ОС «Магістр»

БЛОК ВЗПС-1

1. Інтернет - технології в управлінні підприємством

<https://eim.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/Internet-tehnologiyi-v-upravlinni-pidpryyemstvom.pdf>

2. Інформаційні системи та технології прикладного і наукового дослідження

<https://eim.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/Informatsiyni-systemy-ta-tehnologiyi-prykladnogo-naukovogo-doslidzhennya.pdf>

3. Фінансово-економічна діагностика підприємства

<https://eim.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/Finansovo-ekonomichna-diagnostyka-pidpryemstva.pdf>

4. Аграрна політика

<https://eim.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/Agrarna-polityka.pdf>

5. Інтелектуальна власність

<https://eim.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/Intelektualna-vlasnist.pdf>

6. Аудит адміністративної діяльності

<https://eim.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/Audyt-administratyvnoyi-diyalnosti.pdf>

7. Організаційно-правове забезпечення земельних відносин

<https://eim.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/Organizatsiyno-pravove-zabezpechennya-zemelnyh-vidnosyn.pdf>

БЛОК ВЗПС-2

1. Контролінг

<https://eim.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/Kontroling.pdf>

2. Глобальна економіка

<https://eim.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/Globalna-ekonomika.pdf>

3. Комунікативний менеджмент

<https://eim.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/Komunikatyvnyi-menedzhment.pdf>

4. Бюджетні процеси та закупівлі

<https://eim.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/Byudzhetni-protsesy-ta-zakupivli.pdf>

5. Оцінювання та облік цілісних майнових комплексів

<https://eim.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/Otsinyuvannya-ta-oblik-tsilisnyh-maynovyh-kompleksiv.pdf>

6. Управління якістю

<https://eim.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/Upravlinnya-yakistyu.pdf>

7. Маркетинг відносин

<https://eim.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/Marketyng-vidnosyn.pdf>

Цикл вибіркових дисциплін професійної підготовки

БЛОК ВФП-1

1. Розробка проєкту місцевого розвитку

Мета курсу: надання слухачам необхідних знань щодо сучасних концепцій, підходів, технологій, методів та моделей управління проєктами місцевого економічного розвитку та опанування ними уміннями застосовувати проєктний підхід при вирішенні задач місцевого економічного розвитку і розробці відповідних проєктних заявок.

Знання: сучасних моделей і методів управління проєктами місцевого економічного розвитку, які базуються на філософії життєвих циклів проєктів та програм, орієнтованих на кінцеві результати; сутності основних складових системи управління проєктами (управління часом, вартістю, якістю, змістом, інтеграцією, ризиками, командою та іншими аспектами управління проєктами); особливостей організації та технології управління проєктами.

Вміння: використовувати проєктний підхід для вирішення задач місцевого економічного розвитку задля досягнення стратегічних результатів з мінімальними витратами ресурсів; використовувати на практиці інструментарій проєктного управління для розв'язання місцевих проблем, реалізації стратегій та програм місцевого та регіонального розвитку; упроваджувати кращі практики з управління проєктами в управлінську діяльність, застосовувати проєктний підхід в управлінні проєктами розвитку територій; розробляти на основі проєктного підходу заходи щодо оптимізації процесів управління проєктами – управління часом, вартістю, закупівлями, якістю, ризиками тощо; розробляти проєктні заявки, здійснювати моніторинг та оцінювання проєктів.

Зміст дисципліни:

1. Основні поняття проєктного управління.
2. Критерії оцінки проєктів місцевого економічного розвитку.
3. Життєвий цикл проєктів місцевого економічного розвитку.
4. Принципи і критерії проведення оцінки передумов місцевого розвитку
5. Команда проєкту та лідерство
6. Управління портфелем проєктів місцевого економічного розвитку.
7. Інституційний, соціальний та фінансовий аналіз проєктів місцевого розвитку.
8. Технологія управління проєктами місцевого економічного розвитку.
9. Комплексна оцінка проєктів місцевого розвитку.
10. Коригування і проєкту в залежності від результатів проєктного аналізу.

2. Підготовка та супровід грантових проєктів

Мета курсу: актуалізувати знання щодо можливостей та способів фінансування місцевого економічного розвитку на основі грантових програм, удосконалити вміння обирати оптимальні варіанти фінансування місцевого економічного розвитку через грантові проєкти.

Знання: базових понять, принципів, моделей, методів та механізмів фінансового забезпечення місцевого економічного розвитку через грантові проєкти; особливості застосування грантових програм для розробки та реалізації політики у сфері місцевого економічного розвитку; нормативно-правову базу підготовки та супровід грантових проєктів ; зарубіжний досвід та кращі практики фінансування через грантові проєкти; алгоритми

підготовки проектів місцевого економічного розвитку, що фінансуватимуться за рахунок грантових проектів та ін.

Вміння: розробляти документи та приймати рішення щодо фінансування програм місцевого економічного розвитку через грантові проекти; виявляти економічні, соціальні, екологічні ефекти, які можливо отримати в результаті запровадження програмно-цільового фінансування проектів; визначати проблеми та обґрунтовувати можливі джерела фінансування грантових проектів і програм та ін.

Зміст дисципліни:

1. Загальна характеристика складових концепції грантового проекту.
2. Методологія формування грантового проекту.
3. Формування команди управління проектом.
4. Планування змісту та структури грантового проекту.
5. Планування грантового проекту у часі.
6. Управління проектними витратами та контроль виконання проекту.
7. Розробка фандрайзингових стратегій.
8. Визначення ризиків реалізації грантових проектів, здійснення моніторингу ходу реалізації та оцінювання успішності грантового проекту.

3. Фінансове забезпечення розвитку сільських територій

Мета курсу: формування у здобувачів вищої освіти розуміння тенденцій формування державної фінансової політики у сфері стимулювання, визначення напрямків, форм та сучасних інструментів фінансового забезпечення розвитку сільських територій.

Знання: ролі і значення фінансового забезпечення для розвитку економіки територій; підходів щодо визначення джерел фінансування розвитку сільських територій; сутності показників системи оцінки соціально-економічного потенціалу сільської території, як об'єкту фінансового забезпечення; про різноманітність форм, прийомів та методів фінансового забезпечення сільських територій; переваг, ризиків та перешкод впровадження міжмуніципального співробітництва.

Вміння: проводити дослідження стану зовнішнього і внутрішнього середовищ території методами фінансового аналізу; визначати можливі напрямки, механізми та інструменти реалізації фінансової політики території; оцінювати можливості та розробляти практичні рекомендації щодо бюджетного, кредитного та інвестиційного забезпечення регіонального розвитку як в цілому так і складових елементів; визначати належні механізми фінансування для конкретних ситуацій; управляти бюджетними механізмами фінансування місцевого економічного розвитку; розробляти проекти розвитку територій для фінансування їх з ДФРР; обирати методи фінансування проектів в рамках регіонального розвитку сільських територій.

Зміст дисципліни:

1. Джерела та механізми фінансування місцевого економічного розвитку
2. Фінансова спроможність сільських територіальних об'єднань
3. Бюджетне фінансування місцевого економічного розвитку
4. Фінансово-кредитні інструменти забезпечення економічного розвитку сільських територій
5. Інвестиційний механізм забезпечення місцевого економічного розвитку
6. Фандрайзинг, як інструмент фінансування економічного розвитку сільських територіальних громад
7. Фінансування місцевого економічного розвитку через гранти
8. Співробітництво, як інструмент забезпечення фінансової спроможності сільських територій

4. Економічний аналіз та прогнозування

Мета курсу: формування у студентів системи теоретичних знань та практичних навичок використання компетенцій з економічного аналізу та прогнозування розвитку територій.

Знання: ключових трендів соціально-економічного та демографічного розвитку територій; цілей, завдань та функцій стратегічного прогнозування територій і складових інституційного, інформаційного та організаційного забезпечення процесу планування розвитку територій; основних методів аналізу розвитку територій і механізмів реалізації стратегічного прогнозування територій, системи моніторингу та оцінки реалізації планів; підходів до розробки оперативних планів територіального розвитку.

Вміння: здійснювати стратегічний аналіз процесів розвитку території, аналізувати ресурсний потенціал території, визначати проблеми та напрями перспективного розвитку міст і регіонів; розуміти ключові тренди соціально-економічного та демографічного розвитку територій; формулювати перспективні напрямки розвитку територій, виходячи з їх природних та соціально-економічних умов та ресурсів, географічного положення; розробляти прогноз розвитку ключових показників розвитку територій із застосуванням програмних засобів; проектувати тактику, політику, процедури, правила впровадження і реалізації прогнозів розвитку територій, здійснювати вибір програм і проектів.

Зміст дисципліни:

1. Прогнозування розвитку територій як метод економічного аналізу.
2. Процес стратегічного прогнозування розвитку територій.
3. Організаційне забезпечення процесу стратегічного прогнозування економічного розвитку територій.
4. Соціально-економічний аналіз у процесі прогнозування розвитку територій.
5. Управління реалізацією стратегічного плану (прогнозу).
6. Методологія визначення пріоритетів економічного розвитку територій.
7. Прогнозування та планування на регіональному та місцевому рівнях.
8. Аналіз чинників місцевого економічного розвитку та готовність громад.
9. Державні та регіональні цільові програми як важелі процесу регіонального розвитку.
10. Планування розвитку галузей гуманітарної, соціальної та інших сфер розвитку територій.

5. Інвестиційна привабливість територій

Мета курсу: формування у слухачів розуміння тенденцій розвитку інвестиційної політики територій, її принципів, видів і методів; вміння обґрунтовувати рівень інвестиційної привабливості території з урахуванням її потенціалу, невизначеності та ризиків; навичок аналізувати та виявляти критерії ефективності інвестиційних рішень територіального розвитку.

Знання: ролі і значення інвестиційної діяльності для розвитку економіки територій; підходів щодо формування інвестиційного клімату території, джерел фінансування інвестицій, правового регулювання інвестиційної діяльності для різних видів територій; про різноманітність форм фінансування інвестиційних проектів; прийомів реалізації організаційно-управлінських рішень в сфері інвестиційної політики територій; сутності інструментів та змісту методів проведення стратегічного інвестиційного аналізу економіки територій.

Вміння: проводити дослідження стану зовнішнього і внутрішнього середовищ території методами стратегічного аналізу; виявляти головні фактори успіху об'єктів інвестування; формулювати стратегічну оцінку та проводити аналіз прогнозних сценаріїв у межах стратегій, пріоритетів та цілей соціально-економічного розвитку території; застосовувати отримані знання в практичній діяльності шляхом розробки бізнес-планів, інвестиційних проектів і техніко-економічних обґрунтувань; розраховувати економічну ефективність територіальних інвестиційних проектів та оцінювати їхні ризики; визначати можливі напрямки, технології та інструменти підвищення інвестиційної привабливості території та ін.

Зміст дисципліни:

1. Інвестиційна діяльність як драйвер соціально-економічного розвитку території
2. Сучасні підходи та практики формулювання інвестиційних стратегій територіального розвитку
3. Формування інвестиційного клімату територій
4. Фактори, що визначають інвестиційну привабливість територій
5. Просування інвестиційних можливостей території
6. Підготовка інвестиційної пропозиції території
7. Впровадження інвестиційних інструментів на місцевому та регіональному рівнях
8. Джерела фінансування територіальних інвестиційних програм

БЛОК ВФП-2

1. Сільський зелений туризм

Мета курсу: формування у студентів знань про теоретично-методологічні та практичні аспекти формування, функціонування і розвитку зеленого сільського і екологічного туризму.

Знання: основних складових сільського зеленого туризму: сутність базових понять і термінів; теоретичних і прикладних основи, завдань урбокомпенсаційного зеленого сільського туризму; особливостей ринку туристичних послуг у сільській місцевості; основних чинників ризику (бар'єри) і мотивів вибору відпочинку міських жителів у сільському туризмі; класифікації, категоризації засобів розміщення в агросадибах; про зелений сільський туризм як вид економічної діяльності (підсобної та підприємницької); провідних світових науково-освітніх шкіл з туризму; основних документів нормативно-правової бази з питань організації діяльності юридичних і фізичних осіб у сфері зеленого сільського туризму в Україні; організаційно-методичні засади формування й розвитку персоналу гостинної садиби; проблем і перспектив подальшого розвитку зеленого сільського туризму в різних регіонах України.

Вміння: пояснювати вплив етнопсихологічного фактору на мотивацію вибору відпочинку у сільській місцевості; порівнювати середні тарифи на добу проживання у B&B та готелях різних країн; складати схему реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності-фізичної особи; формувати перелік основних видів фахової діяльності менеджера сільського зеленого туризму; організовувати складання і виконання програми обслуговування, а також надання додаткових послуг туристам у гостинних садибах; забезпечувати умови безпечного відпочинку туристів і гостей у гостинних садибах; оцінювати загальну та територіальну ємність ринку готельних і туристичних послуг у сфері зеленого туризму; складати проекти програм підвищення якості послуг у сфері зеленого сільського туризму; розробляти макети нових послуг та апробувати їх на ринку зеленого сільського туризму; характеризувати світові тенденції і перспективи геопросторового розвитку екологічного туризму; аналізувати і розробляти конкурентні пропозиції щодо розвитку (просування) екотуристичних продуктів та їх інфраструктури.

Зміст дисципліни:

1. Сільський зелений туризм: історія та сучасний стан.
2. Організаційно-законодавче забезпечення сільського туризму в Україні.
3. Європейський досвід організації сільського туризму.
4. Інфраструктура та передумови для розвитку сільського туризму.
5. Екологічний туризм в Україні: стан та можливості розвитку.
6. Економіка сільського зеленого туризму.
7. Менеджмент і маркетинг в сільському зеленому туризмі.
8. Якість у сільському туризмі.
9. Передумови та етапи розвитку сільського зеленого туризму в різних регіонах України.
10. Перспективи розвитку сільського зеленого туризму в Україні.

2. Організація кооперативного руху в територіальних громадах

Мета курсу: сформувати у студентів *систематизовані знання* з основ теорії та історії кооперації, еволюції та сучасного стану міжнародного кооперативного руху, основних засад державної політики у сфері обслуговуючої кооперації, а також *ознайомити їх з практичними аспектами* створення та діяльності обслуговуючих кооперативів в Україні та кооперацію юридичних осіб.

Знання: сутності, цілей, принципів і функцій, а також напрямків діяльності кооперативів; видів, організаційних форм кооперативної діяльності; про роль кооперативів в системі місцевого бізнесу та територіального економічного розвитку; організаційно-економічних і правових засад діяльності кооперативних формувань; особливостей і призначення обслуговуючих кооперативів.

Вміння: організовувати процедуру створення кооперативів та оволодіти організаційно-економічними і правовими засадами діяльності кооперативних формувань на сільських територіях; застосовувати інструментарій формування та забезпечення економічного механізму діяльності кооперативів; оцінювати проблеми функціонування кооперативів та розробляти заходи щодо їх вирішення; формувати довіру населення до кооперативного руху в територіальних громадах.

Зміст дисципліни:

1. Теоретичні, методологічні та методичні основи кооперації в системі територіальних громад.
2. Організаційно-економічні і правові основи обслуговуючих кооперативів.
3. Порядок створення, реєстрації, ліквідації і реорганізації обслуговуючих кооперативів.
4. Управління обслуговуючим кооперативом. Статут і функції членів кооперативу.
5. Організація фінансової діяльності обслуговуючого кооперативу. Порядок формування і використання внесків членів кооперативу.
6. Формування економічних взаємовідносин в обслуговуючому кооперативі.

3. Економіка і організація міського господарства

Мета курсу: набуття глибоких економічних знань, формування економічного мислення, адекватного ринковим відносинам, формування навичок аналізувати реальні економічні процеси, які відбуваються у сфері міського господарства, приймати обґрунтовані рішення з приводу вирішення економічних проблем міста.

Знання: сутності й сучасних особливостей процесу урбанізації; економічних основ функціонування й тенденції розвитку міст; сутності та структури міського господарства в цілому та його підгалузей зокрема; особливостей функціонування підприємств міського господарства в системі життєзабезпечення міста; особливостей формування та використання ресурсного потенціалу підприємств міського господарства.

Вміння: оцінювати та обґрунтовувати економічні результати господарської діяльності підприємств міського господарства; обґрунтовувати обсяги виробництва та реалізації продукції підприємств міського господарства; визначати потребу в матеріальних, трудових та фінансових ресурсах, які необхідні для організації діяльності підприємств міського господарства; шукати шляхи підвищення ефективності господарської діяльності підприємств міського господарства; визначати перспективи економічного й соціального розвитку міського господарства.

Зміст дисципліни:

1. Місто як соціо-еколого-економічна система.
2. Урбанізація і розвиток міського господарства.
3. Міське господарство у структурі суспільного виробництва.
4. Стратегії розвитку міського господарства.
5. Галузеві особливості організації діяльності підприємств міського господарства.
6. Ресурсне забезпечення та ефективність діяльності підприємств міського господарства.
7. Виробництво і якість продукції підприємств міського господарства
8. Фінансово-економічні результати та інтегральна ефективність діяльності підприємств міського господарства.
9. Особливості діяльності, організації та планування міського транспорту
10. Особливості діяльності, організації та планування шляхового господарства

4. Управління комунальною власністю

Мета курсу: набуття глибоких економічних знань, формування економічного мислення, адекватного ринковим відносинам, формування навичок аналізувати реальні економічні процеси, які відбуваються у сфері міського господарства, приймати обґрунтовані рішення з приводу вирішення економічних проблем міста.

Знання: сутності й сучасних особливостей процесу урбанізації; економічних основ функціонування й тенденції розвитку міст; сутності та структури міського господарства в цілому та його підгалузей зокрема; особливостей функціонування підприємств міського господарства в системі життєзабезпечення міста; особливостей формування та використання ресурсного потенціалу підприємств міського господарства.

Вміння: оцінювати та обґрунтовувати економічні результати господарської діяльності підприємств міського господарства; обґрунтовувати обсяги виробництва та реалізації продукції підприємств міського господарства; визначати потребу в матеріальних, трудових та фінансових ресурсах, які необхідні для організації діяльності підприємств міського господарства; шукати шляхи підвищення ефективності господарської діяльності підприємств міського господарства; визначати перспективи економічного й соціального розвитку міського господарства.

Зміст дисципліни:

1. Місто як соціо-еколого-економічна система.
2. Урбанізація і розвиток комунального господарства.
3. Комунальне господарство у структурі суспільного виробництва.
4. Стратегії розвитку комунального господарства.
5. Галузеві особливості організації діяльності комунальних підприємств.
6. Ресурсне забезпечення та ефективність діяльності комунальних підприємств.
7. Виробництво і якість продукції комунальних підприємств.
8. Фінансово-економічні результати та інтегральна ефективність діяльності підприємств комунального господарства